

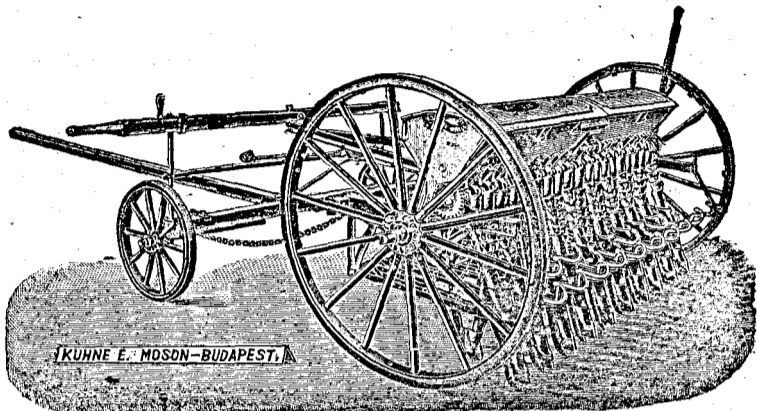
ERDÉLYI-GAZDA

XLIII. ÉVFOLYAM.

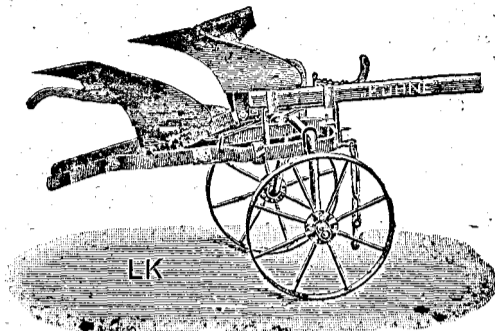
KOLOZSVÁR, 1911. Szeptember 3.

36. SZÁM.

Mindenemü talajmivelő eszközöket, új 8 vasú kultivátorokat, tölgyűrűs „Mosoni Drill” és kanalas „Vera II” hirneves sorvetőgépeket,

rostákat és konkolyozókat, szüretelő és tejgazdasági eszközöket

elismert elsőrendű kivitelben szállit:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 57a.

Tarlóhántásra: „OSBORNE-BUMPER” tárcsásboronák, javított szerkezetű négyes ekék.

2012

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyuttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kimélt eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeinek adás-vételi ügyeleit. Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ugynöksége.

Szőlőkötöző-fonál

jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szereshetó be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenbó készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmának és viszonteladómak szállitója. Pontos, szolid kiszolgálás.

Ponyvakölcsönző intézet. Tessék ajánlatot kérni!

2260

Saját érdekében kérjen ajánlatot

2336 I

Eredeti Mc. Cormick gyártmányu Kévekötő aratógépek, marokrakó aratógépek, fúkaszálógépek, tárcsásboronák,

Kühne-féle

acél-ekék, talajművelőgépek, szénagyűjtők, rosták, triörök, cséplőgépek

kedvező fizetési feltételekkel a legjutányosabban kaphatók a

Székely Gazdák Szövetkezeténél Marosvásárhelyt.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz.

Alakult 1900. Alakult 1900.

Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,981.360.— K.
Tartalékok	2,401.687.53 „
Összesen:	4,383.047.53 K
1901. évi fölösleg	90.349.— „
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.331.73 „

1904.	72.488.28 K
1905.	61.730.60 „
1906.	39.248.65 „
1907.	41.877.32 „
1908.	81.088.76 „
1909.	106.589.64 „
1910.	120.164.38 „

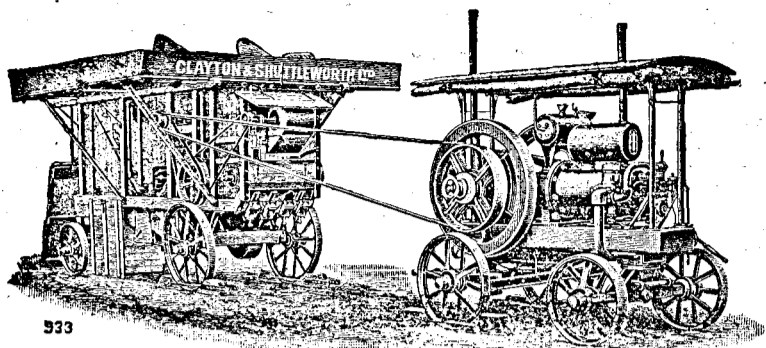
Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintón az ember életére különféle módoszatok szorint. Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelegetből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzlet felelegete közgyűlési határozattal tart-

lékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. 1908. 1909. valamint 1910 évi üzletfelelegetből pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1910. év végén a tartalékok 2,401,687,53 koronára rugnak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

Az Igazgatóság.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselete.

Nyersolajmotorok,

Szivógázmotorok,

Benzinmotorok

és

Kenő olajok.

Erdélyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Dr. Osztián Olivér és Társai
Ferenc József-ut 31 Szám.
Sürgönycim: Coloniale Kolozsvár.

Telefon interurban: 994. sz.

Műszaki

cikkek.

2485

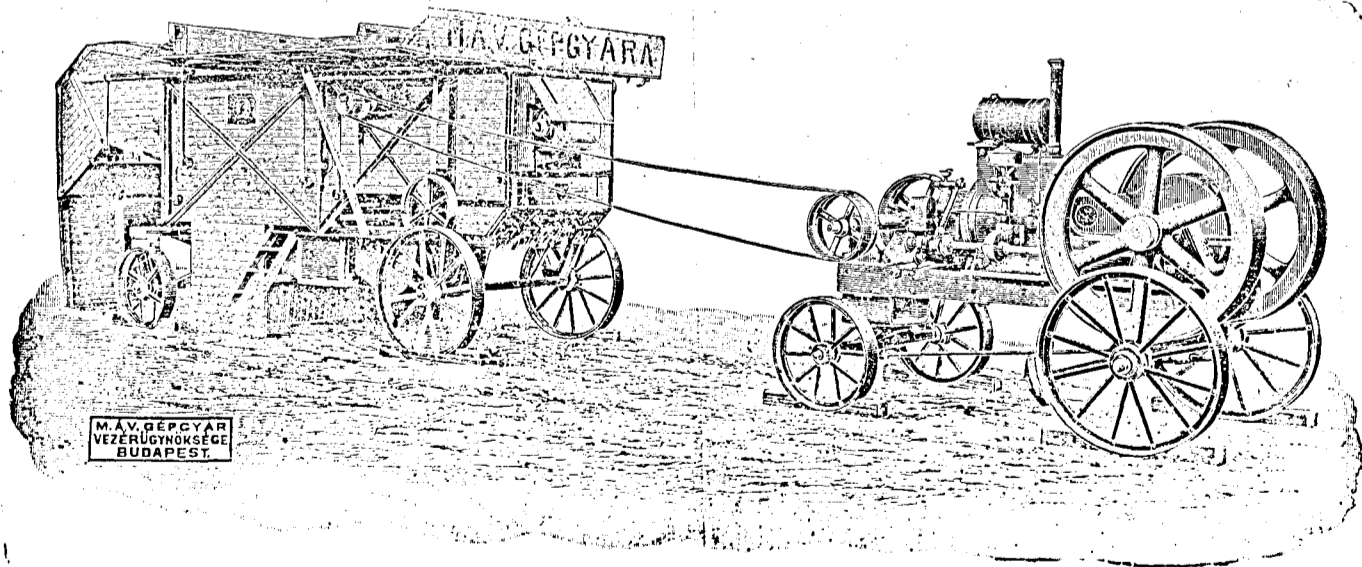
Kérjen ajánlatot!

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

túlszárnyalnak minden más gyártmányt.

2021

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

➡ Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést. ➡

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügnöksége, BUDAPEST.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/4 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZAM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Kérelem Erdély nagy- és középbirtokosaihoz.	419
Az EMKE.	419
A rozsos és búzós (őszi) borsó, mint korai takarmány. <i>gyulai Rosenberger Sándor.</i>	420
A komlótermelés köréből.	420
Allami népségítő gazdasági akciók Magyarországon	420
A vetések állása.	421
Irodalmi szemle.	422
Kormányintézkedések	422
Vegyes közlemények.	422
Hirdetések.	

Kérelem Erdély nagy- és középbirtokosaihoz!

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezendő árpakiállítás iránt az érdeklődés élénken nyilatkozott meg Erdélyben is. Az eddig bejelentett minták száma tekintélyes. A bejelentések legnagyobb része azonban inkább a kisebb birtokosok köréből érkezett.

A kiállításon az E. G. E. célja.

Erdély sörápatermeléséről a különböző vidékek sajátos helyzetének előtűntetésével áttekinthető képet nyújtani;

a bel- és külföldi fogyasztók figyelmét az erdélyi árpa versenyképességére felhívni s ezáltal az értékesítés ügyét szolgálni,

a bemutatott árpaminták alapján tanulságos összehasonlításokat eszközölni s a termelők figyelmét az árpatermelés intenzívebbé tételére buzdítani.

Ezen cél előmozdítása kivétel nélkül Erdély minden nagy- és középbirtokosának érdekében áll, ép azért felkérjük mindazon nagy- és középbirtokosainkat, kik eddig még nem jelentették be a kiállításon való részvételüket, hogy az 1911. évi árpaterméseikből sziveskedjenek 9.5 kgrm. árpamintát legkésőbb szeptember hó 5-ig a Kolozsvári Gazdasági Akadémia Növénytermelési Tanszéke címére beküldeni.

Az árpaminta a kellően tisztított, azonos árpa mennyiség több helyéről veendő s a szükséges 9.5 kgr-nyi minta két zacskóba osztandó el úgy, hogy ezek mindenikébe egyenként kb. 475 kgrm. jusson, illetőleg a telt és bezárt zacskó 5 grm-nál több ne legyen. A zacskóba bezárás előtt a beküldő nevét magán viselő

jelzőlap helyezendő, a zacskó bezáró kötele ólommal, vagy pecséttel zárandó le. A mintát a kiállító saját zsákjában küldi be a postán bérmentetlenül.

Minden néven nevezendő felvilágosítással és a szükséges bejelentő lapokkal az E. G. E. Titkári hivatala szolgál.

Az EMKE.

Nagy ünnepségre készül Kolozsvár városa. Szeptember hó 8-án ünnepli meg falai között az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület fennállásának huszonöt éves évfordulóját. Negyedszázad elmúlt azóta, hogy megalakult a magyar közművelődési társadalmi mozgalmak e kimagasló faktora.

Az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület egész működése alatt olyan téren fejttette ki áldásos ténykedését, mely téren nekünk még igen-igen sok tennivalónk van. Ez a tér nem más, mint a magyar kultúra ápolásának, felvirágoztatásának tere. A magyar kultúra világitó tornya volt létrejöttének első percétől az EMKE. A magyar közművelődési társadalmi mozgalom megteremtése, ha valahol, mindenestre Erdélyben nagyon szükséges volt és nagyon de nagyon szükséges annak előbbrevitele ma is. És miért olyan szükséges? azért, mert kulturánknak, mely tagadhatatlanul megvan, igen nagy hibája az, hogy nem magyar. Ezt összetett kezekkel nézni nem szabad, ezen a téren is cselekednünk kell. Az EMKE és az ahhoz hasonló szervezettel bíró intézményeinket istápolni kell, hogy nemes feladatukat minél eredményesebben tudják megoldani; céltudatosan tudjanak működni; sikereket legyenek képesek felmutatni. Résen kell lennünk, hogy sikeresen utját állhassuk a nemzeti kultúra letörésére törekvő ellenáramlatnak. Az EMKE ezen a téren dacára szerény eszközeinek, melyek rendelkezésére állanak, sikereket tud felmutatni, s nekünk még számos ilyen, a helyzet magaslatán álló intézményre volna szükségünk mint az EMKE, hogy a munka teljes eredményre vezessen.

Az EMKE Erdély kulturájára kiható működése, mind közművelődési, mind közgazdasági irányban a legteljesebb elismerésre méltó. A közművelődési működését nézve az EMKE-

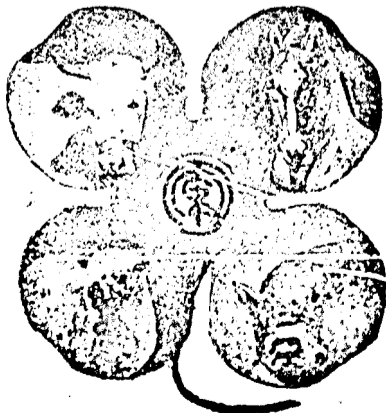
nek, lehetetlen, hogy elsősorban szemünkbe ne tűnjön az algyógyi székely földmives iskola. Ez az iskola mindenesetre az egyesület legnagyobb alkotása, mely Kun Kocsárd gróf nagy alapítványából és a m. kir. földmívelésügyi miniszteriummal 40 évre kötött szerződés alapján, az algyógyi alapítványi birtok összes jövedelmének ez időre való átengedéséből létesült. Ezen székely földmivesiskola létesítésével az erdélyrészi magyarságnak, kivándorló székelységnek lehetővé lett téve az okszerűbb gazdálkodás könnyebb elsajátítása. Nagy fontosságú volt ezenkívül a székely földmivesiskola alkotása azért is, mert az erdélyi magyar földbirtokos osztály részére, szakképzett munkavezetőket, gazdákat nevel, amire pedig ugyancsak nagy szükség van.

Erdély legveszélyeztetettebb pontjain a magyar papok segítségét felkarolni, felsőbb-, közép- és szakiskolákat istápolni, minden emberbaráti ügyet előmozdítani, mind olyan ténykedések, melyekkel az EMKE 25 éves életében lépten-nyomon találkozunk.

Bár az egyesület negyedszázad előtt csak másodsorban tűzte maga elé a közgazdasági célt, mégis azt lehet mondani, hogy ez a feladat is szinte uralkodóvá vált a szükség szerint és pedig olyan mértékben, amint idővel országosan a közművelődési vagy közgazdasági érdek lépett előtérbe vagy hullámzott, sokszor egyszerre követelve meghallgatását mindkettő.

Ennek megfelelőleg, az egyesület első agitációja is voltaképpen közgazdasági irányban indul és pedig egyfelől az erdélyi ipar felkarolása, másfelől pedig az erdélyi hitelügy rendezése körül, melyekről el lehet mondani, hogy az erdélyrészi gazdasági életének szinte sarkpontjai, előbbivel függvén össze az ország-rész nemzetiségi szociálizálása s a másodikkal a földbirtok kérdése is, melyek mindketten közgazdaságilag és nemzetileg szintén az Alföld és a székesfőváros felé kell hogy erőviszonylatba terejlék a délkeleti felföldet és lakóit úgy, amint politikailag ezt az Unio megkezdte.

Midőn az EMKE-vel negyedszázados jubileuma alkalmával együtt ünnepelünk kívánatosnak tartjuk, hogy a szeptember nyolcadiki ünnep viszhangra találjon minden magyar

Szives tudomásul! Angliában időző osztályvezetőnk értesítése szerint szeptember hó elején **árverésre** kerül Budapesten kb. **300 drb. nagy testű, kiválóan jól tejelő, kizárólag fiatal, hasas, Dairy-Cows** tehén és pedig: **Red-Dairy, Road-Dairy és Derby-Dairy.** A katalógusnak idejében való megküldése végett az érdeklődők mielőbbi igénybejelentését kérjük.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31.

emberben; aki csak teheti legyen jelen az ünnepélyen; aki pedig személyesen nem lehet ott az emlékezzék meg az EMKE-ről olyan módon, hogy mozdítsa elő eddigi sikereit, melyeket nem hangzatos jelszavakkal hanem olyan módon volt képes elérni, hogy tudott fizetni évről-évre több tanítót, ovónót; létesíteni újabb és újabb iskolákat, népkönyvtárakat terjeszteni hasznos olvasmányokkal tele füzeteket a nép között.

A rozsos és búzas (őszi) borsó, mint korai takarmány.

A gazdának arra kell törekednie, hogy minél hosszabb ideig legyen zöldtakarmánya. Egyrészt mivel a zöldtakarmányozás sokkal olcsóbb, másrészt meg mivel tudjuk, hogy a zöldtakarmány milyen jó hatással van a tejelelése. Arra kell tehát törekednünk, hogy tavasszal minél korábban legyen zöldtakarmányunk, ősszel pedig minél későbbig.

Az »Erdélyi Gazda« f. évi 34. ik számába, a kolozsvári gazd. akadémia egyik népszerű tanára Juhász Árpád, egy késői takarmányra hívta fel a gazdák figyelmét, illetve leírta a fehér mustárt (sinapis alba), mint nálunk Erdélyben kiválóan bevált késői zöldtakarmányt, melylyel módjában van a gazdának a zöldtakarmányozást késő ősziig kinyújtani.

Legyen szabad nekem pár sorban gazdátársaim figyelmét egy, illetve két kora tavasszal vágható takarmányra felhívni, a rozsos és búzaborsóra. Mindkét takarmányt évek óta termelem, s hogy mennyire bevált, azt azzal igazolom legjobban, hogy azon szomszéd gazdátársaim, kis- és nagybirtokosok, kik eleinte csodálkozva kérdezték, hogy »miért vágom le a drága rozsot és búzát«, már szintén etetik állataikkal a »drága rozsot és búzát« és nagyon meg vannak vele elégedve.

A rozsos és búzaborsó vetése szeptember első napjaiban történik. Sorba vetve kat. holdanként 100 kg. mag kell, ebből $\frac{1}{5}$ rész rozs és $\frac{1}{5}$ rész borsó. Szórva valamivel többet kell vetni.

A jó földet nagyon meghálálja, miért is mindig és csakis jóerőben levő földbe vessük.

A vetésforgóba könnyen találunk neki helyet. Kalászos után vethető s tekintettel arra, hogy április 25. körül (időjárás szerint korábban, vagy később) már kaszálható, utána csalamádé s ezután meg fehér mustár vethető. Így egyazon területről egy évben három takarmányt nyerünk. A rozsosborsónak amellet, hogy korán tavasszal vágható, egy másik nagy előnye az, hogy nagy hozamot ad.

Körülbelül 14—16 napig kitünő takarmányt ad a rozsosborsó, melyet állataink igen szívesen fogyasztanak, akkor azonban kezd vénülni, fásulni. Midőn ezen idő bekövetkezett, van már egy másik zsenge, fiatal takarmány,

mint a búzaborsó. Azért is, vetjük a búzaborsót, hogy mikor a rozsosborsó elvénül, akkorra legyen egy másik friss zöldtakarmányunk. Mikor a búzaborsó is megvénül, akkorra van már lucerna bőven.

A bevetendő területet tehát két részre osztva, egyik felébe rozsos-, másik felébe meg búzaborsót vetünk.

Megjegyezni kívánom, hogy csakis akkora területet szabad bevetni, amennyit 3—4 hét alatt feletetünk, mert ha többet vetünk, úgy megvénül, s az állatok nem eszik szívesen, ha pedig magnak hagyjuk úgy megdül.

Én rendszeren 2 holdat a rozsosborsó után nem szántok fel (nem vetek bele csalamádét, mint a többi után), hanem meghagyom mag-nak. Lekaszálás után úgy a rozs, mint a borsó szépen kisarjadzik, a borsónak a rozs támasztékul szolgál, s kapok holdanként 5—6 mázsa őszi borsót. A rozs nem használható, minek érése a legnagyobb szárazság idejére esik, s összeaszik.

E takarmányra kívántam gazdátársaim figyelmét felhívni, s az érdeklődők nállam tavasszal meggyőződést szerezhetnek a fent elmondottakról.

gyalul Rosenberger Sándor.

A komlótermelés köréből.

Az O. M. G. E. felkérésére az Erdélyi Gazdasági Egylet elvállalta, hogy az ideai budapesti (szept. 23—25. ki) országos sörárpa- és komlókiállítás erdélyi anyagát begyűjti, ez okból felkérte dr. Cséner Lajos gazdasági tanárt, hogy a termelőkkel közvetlenül érintkezzen. A kiállítási felhívások és bejelentőlapok szét is küldettek, mégis ha valamely erdélyrészi termelő nem kapott volna, kérjük forduljanak nevezett tanárhoz (Kolozsvár, Megyeház), hogy a jelentkező lapot elküldhesse. Miután az erdélyi komlók nemcsak a budapesti kiállításra fognak versenyezni, de kitünőbb minták a müncheni kiállításra is kiküldetnek, fontos, hogy a kiállításra az erdélyi komlóktertek is teljesen álljanak ki. A szükséges zsákok Budapestről küldetnek meg a kiállítási iroda által — ha a bejelentési lapok szept. hó 8. ig beküldetnek.

— Augusztus elején már nagyon siralmas képet festenek az osztrák lapok a cseh komlókterekről; a száraz időjárásban sehogyse bírtak kifejlődni, és így az idén a tavalyi termésnek csak felét remélik. Augusztus 5. én még 1909-es komlót is vettek, egy ideai dunántuli komlóért pedig 50 kilonként 275 koronát fizettek. Augusztus közepén az a bizonyos *hóhullám* még jobban aszalta a közép-európai komlókat, úgy, hogy a koraérett szedését meg kellett kezdeni Saaz vidékén, ekkor már 50 kilonként naponként 300, 360, 400 koronára javult a cseh komló ára. Idegen komlóért 280—300 koronát fizettek 50 kilonként, az áremelkedés augusztus 12. én Saazban erősödő volt. Az augusztus 19. ki cseh ujság már bevallja, hogy hol a minőség kitünő, de a mennyiség igen gyenge; a kereslet oly rohamos, hogy a félig száraz termést is elviszik a termelőtől, s 8 nap alatt 100 koronát emelkedett és aug. második felében 50 kilonként 500

koronáért vették — alázatos készséggel a kereskedők. Idegen komló 400—450 koronáért kelt el, de nem sok jut a piacra, mert az ügynökök nemcsak a termelőtől, de a Küküllő parti birtokokban is szedetik. Mit tanácsolunk tehát a termelőnek? ne siessen az eladással, vagy csak részleteket adjanak el — milyen áron? a fenti számok iránypadók. De olyan szám, hogy a jövedelem feleslegből mindenki felépíthesse a mesterséges komlószáritót! —

A segesvári komlótermelő szövetkezet, tagjaihoz a következő körlevelet bocsátotta ki: Érttesitem, hogy a szövetkezet komlóvásárlását Segesvár komlóvásárcsarnokjában folyó évi szeptember hó 14. én nyitja meg. Az eddigi vásárokon fennállott szabályok a folyó évre is érvényesek. Azok elősorolását tehát mellőzhetem. Miután sok termelő szedés előtt már eladta komlóját, szükséges úgy a folyó évi eladás, mint a jövő évi áralakulások érdekében, hogy minden termelő aki, komlóját el nem adta 1. a segesvári termelő a csarnokba komlójából mintát küldjön be és jelölje meg a mintán címét és mennyi a termése. Ha a termés csak néhány bál, előnyösebb lesz az egészet a vásárcsarnokba beraktározni. 2. Vidék összes termelői: komlójukat a csarnokba küldjék be, itten előnyösebben értékesíthetik. Vasuton minden igazolvány nélkül szállítási kedvezményben részesül. 2. b. vagy legalább kis mintaszákokskában mintát küldjenek a csarnokba, azon tüntessék ki címüket és azt, hogy mennyi a termésük. Azon vidéki termelő, aki el nem adott komlóját, vagy legalább komlómintáját a csarnokba bekülte, vagy beküldi, kérje egyszerű levelezőlapon a szövetkezet titkárát (Gagesch Frigyes vármegyeház Segesvár), hogy az ártudósításokat küldesse meg neki, aki komlóját időközben aztán eladja, tudassa szintén. Küldjön a T. C. tehát feltétlenül mintát címével ellátva a mennyiség kitüntetésével a vásárcsarnok részére „A segesvári komlótermelő szövetkezet vásárcsarnokának Segesvár, Buni-utca végén“ címére. Eladások Segesvárt 500—720 koronáig á. 100 kilo.

—r. —s. dr.

Allami népségítő gazdasági akciók Magyarországon.

VI.

Alakitottak a fejlődés rendjén a kirendeltségek a Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Társaság fiókjaként *falusi állatbiztosító szövetkezeteket* is, hiszen a paraszt ember vagyonának $\frac{1}{3}$ da az állatokban van, tehát van mit féltetni. S ha már elszerencsétlenedik állata, mégis vigasztalódik, ha elhullott állatának becsértékéből 80%-ot megtérítenek a szövetkezet pénzéből. Az erdélyrészi kirendeltség területén 1909-ig 55 községben 2379 taggal alakult ilyen szövetkezet, amelyekben 6293 darab szarvasmarha 1,150.632 kor. erjég volt biztosítva. Egy-egy szövetkezet 400—600 korona államsegélyt kapott berendezkedési költségekre és első (kéznél levő) segélyekre. A felvidéken 7 ilyen biztosító szövetkezet alakult 382 taggal, s a biztosított állatok száma 968 volt.

Gazdaság-szociológiai szempontból még sok kisebb dolgokat is művel a falu társadalmában a kirendeltség; igaz, nem fejlődik minden intézmény mindenütt, sokszor a nép negligációján, vagy tehetetlenségén mulik, más.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és logolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kórní.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

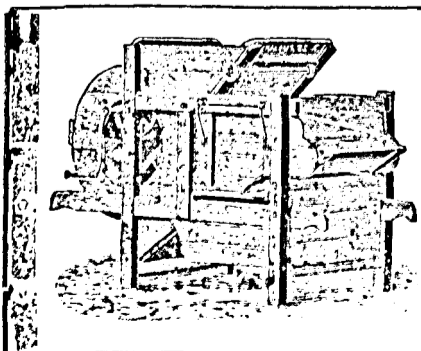
Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

2006

hol nincs alkalmas elnök, vezető, s egy-egy szövetkezet még megáll, de a kirendeltség megkísérelte a közös erők elvét beplántálni a naiv lelkekbe. Viszont, ahol már értelmesebb, vagyosabb a nép, tisztán ragyog előtte az egyesült erők elve, ott a kirendeltség a falu modern társadalmi intézményét, u. n. *Népházat* szokott kezdeményezni, s erőteljesen segíteni.

Talán itt lehet (épen szociológiai szempontból) felemlíteni, hogy a földművelésügyi kormány nagyobb *munkakereseti* alkalmakat nyújt, amidőn vizszabályozásokat, utépítéseket rendel el a kirendeltségi területeken, így a legszegényebb lakosság is tisztességes napszámberkekhez jut, s így az uzsorás is kénytelen emelni a napszámberkeket; másik intézkedése az, hogy nyári kaszáló és arató munkák idején a hegyvidékek fölös embererejét leszállítja az Alföldre, állami és nagy magánuradalmakba, s ott módot nyújt arra, hogy a hegyi lakos 3—4 hét alatt megkeresse télre való kenyereit, de itt végezve dolgukat, a jókedvű *munkástransportokat* visszazárlítja az ingyen vasut a szülőföldjükre, hogy a természeti viszonyok folytán ott a kései aratást a maga földjén, s másnak szakmányban folytathassa.

Nem irtózik az állami kirendeltség rossz esztendő és elemi csapások idején inség — enyhítő akciókat is kezdeni, így a kenyérmag bevásárlást előmozdítják, pénzkölcsön kamátjának egy részét elvállalják, 30—50%-os kedvezményes áru inség — vetőmagot osztanak ki, ugyanígy szárazság idején kedvezményes áru szálás takarmányt is osztanak ki a szegényebb falvakon.

Sok-sok pénz — talán 2 millió korona — megy ki a kirendeltségi akciók révén, de ingyen adományt igen ritkán adnak készpénz segélyt még ritkábban; nehogy immorális hajlamokat mozdítsanak elő, de *főelv*, hogy bármely, a falu közönsége érdekében s gazdasági javára kezdeményezett akciónál teljes államsegélyt ne remélhessenek, mert egy létesített intézmény, de egy beszerzett Sack eke is csak úgy lesz becses a falusi ember előtt, ha a maga erejéből teremtette s szerezte meg, jól ésvén, szükséges is lévén a jól befektetett állami (kirendeltségi) segély.

A kirendeltségek gazdasági falusi társadalmi (szociológiai) tevékenységét az előző fejezetben megvázolván, elérkeztem ismertetésem utolsó fejezetéhez: a kirendeltségek gyakorlati gazdasági tevékenységének ismertetéséhez, hogy milyen anyagi és gyakorlati eszközökkel akar a falusi gazdaságokban segíteni, illetve azokat kissé modernebb irányok felé fejleszteni?

Sok községben a szaporodó lakosságnak nincsen elegendő *földje*, ilyen helyeken *földbérleteket* szerveztek pl. a ruthén akció a maga vidékén 20,000 kat. holdnyi területet bérelt uradalmaktól és ezen területeket a környéki kiscgazdák között bérföldekként parcellázta, úgy, hogy ezen parasztbérletekből a kiscgazdák 80,655 kor. folyt be, mely földekért a kirendeltség 82,000 koronát fizetett; ez a 2000 korona tehát alig számbavehető veszteség *afonds perdu* szempontjából. De néhány községben előfordult az is, hogy gazdacsoportok, vagy községek államkölcsönt kaptak birtokvételre.

A tót vidéki akció szintén birtokparcellázások útján igyekezett néhány községben mintegy 4500 kat. hold földet kiscgazdák részére juttatni.

Még talán fontosabb akció az 1908: XLIII. t. c. alapján eszközölt községi és köz-

birtokossági *legelővásárlások* ügye; — így a hegyvidéken több községnek örök — legelővásár akcióját segítették elő circa 100,000 kor. államsegéllyel, máshol 6 községben pedig az annuitások kölcsöntörlesztéséhez járul hozzá az állam évenként 2000—4000 kor. segéllyel 30—50 esztendeig. Megindult hasonló akció a törvény alapján a tót vidéken és az erdélyi részeken is. De, ugyancsak ezen törvény alapján a *községi legelők* feljavítását is kezdeményezi a kirendeltség, amidőn a miniszter engedelmével erkölcsi és anyagi segéllyel közelik olyan községekhez, amelyek elhanyagolt legelőiket rendbe akarják hozni. Sajnos, az 1894: XII. t. c. rendelkezései dacára, e téren sok mulasztás történt a multban, de a hivatkozott 1908-iki segítő törvény és a mezőrendőri törvény újjalakításával nagyobb haladás lesz tapasztalható, s ez fontos is, mert épen ezen hegyes vidékeken az állattenyésztés talán fontosabb, mint a földművelés!

E téren nagy sikereket ért el az erdélyrészi akció. Legelővásárlásokat előmozdított 16 községben, ahol circa 5400 kat. hold legelőt 2.430,000 koronáért vettek a községek; erdős vidékeken circa 56,000 kat. holdnyi területnek községi legelővé való átalakítását eszközölte az erdőtörvény figyelembevételével, de a rossz községi legelők feljavításánál (takarítás, telkésítés, talajvédelem, trágyázás, talajművelés, gyepesítés, itatók, menhelyek stb. munkálatokra) 1904 óta 235,548 korona segély fordított, úgy, hogy 1910. évben már 130 községben, 70,000 kat. holdon folynak legelőjavítási államsegélyes munkálatok.

A hegyvidéken 1909-ben 7282 kat. hold *havasi legelőt* bérelt a kirendeltség, mely állam-bérelti havasokra 45 község kiscgazdái hajtottak fel 4516 drb.-ot, számos marha jellegben. Különösen fontos ezen akció azért is, hogy tavasszal a parasztember nem kénytelen eladni felesleges növendék állatát, de az állami legelőn (bárcadij ellenében) nyaraltatva, más gazdák részére megmenthető volt a sok szép üszőanyag. A havasi legelők és kaszálók megjavításának előzményeként itt egy *havasi takarmánytermelési* kísérleti telepet is létesített a kirendeltség, s az itt nyert tapasztalatok nyomán indult meg községi legelőjavítások eszközlésének. Ezen a vidéken is mintegy 20 községben szakszerűen indítottak meg a közös legelőjavítási munkálatok 1909-ben összesen 24.000 kor. államsegéllyel. Főelv ezen munkálatoknál is az volt, hogy a munkával végzendőket a *községi közérő* végezte el, s államsegély csak olyan dolgokra költetett, a melyeken pénzen kellett beszerezni, vagy felállítani. Ezen *közérő* beállításával becsesebbé lett a közös legelő, s megerősödött a közös erők elve, tudata a népben.

Takarmányvetőmagvak és más gazdasági vetőmagvak beszerzésére is biztattatott a ruthén kiscgazda. Így legalább saját földesekjén is tudott lóheréseket, lucernásokat létesíteni, ami a jobb téli takarmányozás szempontjából is fontos. Az 1909. évben vetőmagbeszerzésekre 201,421 korona fordított, ennek ellenében befolyt 161,928 korona; *afonds perdu* mindössze 39,493 korona maradt a kincstár terhére, de ha tudjuk, hogy ezer holdakon létesült a kiscgazdák földjén új takarmánytermő kultúra, úgy elhiszük, hogy ebből rövid időn megtérül a közvetett jövedelmekből ez az állami pénz. Az erdélyi kirendeltség területén 1909-ben 229 gazdakör 3380 tagja 27,246 kor. vetőmagszerző segélyben részesült, — tehát a sajátjából 107,269 koronát áldozott az állam-

segélyen felül jobb vetőmagvakra. Itt jelzett évben a kiosztott 139 q. lóheres mag nyomán 1200 kat. hold új lóheres állított be, 1000 kgr. lucerna maggal 650 k.-hold új lucernás telepített, — tehát 1800—2000 kat. holdon létesült újabb és célszerűbb kultúra a régi silány eredményű gabonatermelés helyett; de kiosztott 2501 kgr. *takarmányrépamag* ezen a vidéken még majdnem kerti növény (!) s ime, ezen csekély mennyiséggel is cca. 200 kat. holdon vettett ilyen növény, amely jobb földművelést kíván s a kapanyélen át megtanulja a kiscgazda azt, miként kell jobban, belterjesebben kihasználni kevés földjét.

A felvidéki akcióban 193 községben 5400 kiscgazda kapott kedvezményes áru vetőmagvat, melyért 86,298 koronát fizettek, a kedvezmény összege pedig 31,000 korona volt. Itt fontos tételek: 2643 q. árpavetőmag, mert a vidék alkalmas jó sörárpa termelésére; 1915 q. burgonyagumóval a néptáplálkozás javítása céloztatott és érdekes a 2209 kgr. lenvetőmag alkalmazása, mert itt a lenszöves fontos háziipari foglalkozás.

(Folyt. köv.)

A vetések állása.

A földművelésügyi minisztérium jelentése a még lábbon álló termésről aug. 25.-én jelent meg. Mely szerint augusztus második harmadában az ország tulnyomó részén kisebb-nagyobb zivatáros eső volt, melyet ismét száraz és meleg napok követtek. Az esőzések több helyen zivatarral és jégesőkkel jártak, s ezek leginkább a dohányban, szőlőben és gyümölcsösökben okoztak számbavehető károkat. Így jégesőt jelentettek Erdélyből: Brassó, Hunyad, Kolozs és Szeben vármegyékben.

A négy szemes terményre vonatkozólag ezuttal csak annyi jelezhető, hogy a legutóbbi hivatalos termésbecslés óta semmi olyan körülmény nem merült fel, mely az akkor közölt adatokat érintené. A cséplés teljes erővel folyik, sőt egyes helyeken már be is végződött.

Az utóbbi időben járt esőzések az ország legnagyobb részében annyira megpuhították a hosszas szárazság alatt megkérgeződött talajt, hogy most már egyszerre megindult úgy az ugarolás mint a tarlóbuktatás és vetőszántás, sőt a repcevetés is.

Tengeri. A hosszas szárazság a tengeri fejlődésére általában kedvezőtlen hatással volt; a csapadék hiánya miatt a csöképződés roszszul indult, helyenkint, főleg a homokosabb talajok korábbi vetései között sok szár meddő is maradt. Az Alföld északi részein a tengeri alsó levélzete már augusztus első felében elszáradt és a hó második felében beállott esőzések már csak a kötöttebb talajokba ültetett későbbi vetésekre voltak kedvezőbb hatással. Mindezen kedvezőtlen tényezők dacára a terméskilátások még mindig jobbak, mint amilyenekre általában el volt az ország közönsége készülve; Erdélyben pedig az eddigi kilátások még a mult évi termésnél is valamivel kedvezőbbek. A tengerivel beültetett terület ez évben kerekszámban 4,330 000 kat. holdat tesz ki. Ezen a területen a gazdasági tudósítónak a m. kir. gazdasági felügyelőségek útján beérkezett adatai szerint *kat. holdankint 7.67 mm. vagyis összesen 33.220.000 métermázsza termés várható.* (A mult évben termelt tengeri mennyiségét a m. kir. központi statisztikai hivatal 47,686.269 métermázsában állapította meg.) *Míg az orsz. átlag 7.67 mm. az erdélyi átlag 10,21 mm.*

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.
 Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kszelők és finom angol és francia zsebkendők.
 Női len és chiffon ingek, bugyigók, uzoknyák, háló ingek és kabátok.
 Fiú és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf
 utóda
 fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára
 Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.
 Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, vala mint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédli és futószőnyeg, gyapju és csipkefüggönyök.
 Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

Burgonya. A folyó évi tartós szárazság a burgonya fejlődésének sem kedvezett, a levélzet és a szár idő előtt elszáradt, minek következtében a gumók fejlődése megakadt. Az ujabban előfordult esőzések csak a kötöttebb és mélyebb talajokba ültetett késői fajok fejlődésére volt kedvező hatással, ahol a levélzet még zöld maradt: egyebütt az eső már nem használt, sőt a talajnedvességtől a már száradni kezdő gumók csírázni kezdtek s így kiszedésükkel sietni kellett. Erdélyben a burgonya fejlődése sokkal kedvezőbb volt. A burgonyával beültetett terület a folyó évben kerekszámban 1,090.000 kat holdat tesz ki, amelyen a m. kir. gazdasági felügyelőségek és a gazdasági tudósítók becslése szerint *kat. holdanként 35.61 mm. termés várható, vagyis a burgonya terméskilátásai 39,210.000 métermázsára becsülhetők. Erdélyben az átlag 58.22 mm. k. holdanként. A múlt évben 48 156.913 mm. termett.*

Kerti vetemények. Az utóbbi esőzésektől országsszerte némileg felüdültek, az előző hosszszas szárazság következtében azonban csak azok a kerti vetemények javultak jelentékenyebben, amelyeket bőven öntöztek. Erdélyben tulnyomólag szépen fejlődtek. *Bab.* Részben szedik, sőt a Délvidéken le is szedték. A hosszszas száraz időjárás következtében kevés hüvelyt hozott és emiatt termése tulnyomólag gyenge. Erdélyben a kuszó bab még virágozik, az ország e részében a terméskilátás jó, sőt részben igen jó. *Egyéb hüvelyesek.* Erdély kivételével, ahol a termés többnyire jó, az ország többi vidékein a hüvelyesek gyengék, vagy legfeljebb gyenge-közepesek, néhol azonban a száraz időjárás miatt egészen elszáradtak. *Köles és tatárka.* A kora köles termése még jobbára közepes, de az utó, illetve tarlóvetések nagyon gyengén fejlődtek, helyenkint ki sem keltek; a kikelt vetések oly gyengék, hogy egy részüket legeltetik. A tatárka a hegyes-vidéken kielégítő. *Káp snta.* A szárazságot általában eléggé türte. az ujabban beállott esőzések még sokat javítottak helyzetén.

Komló. A korai komlót tulnyomólag beszedték, termése mennyiségileg nem volt kedvező, de minősége kivált Erdélyben kiváló volt. A későbbi komló fejlődését Erdélyben az időjárás kedvezően befolyásolta indái erősek és dusan hajtottak oldalágakat. *Dohány.* Az esőzések a dohány fejlődésére igen kedvező hatással voltak, a növény újból felüdült és kedvezőbb fejlődésnek indult. Az alsó levelek törését sok helyen befejezték, az eredmény közepesnek mondható.

Cukorrépa. A szárazságtól elakadt cukorrépát az esőzések országsszerte fölüdítették, a homokosabb talajok kivételével újból kedvező fejlődésnek indult s bár az előző kedvezőtlen időjárás következtében nagy gumókra már nem is lehet számítani; de minősége kedvezőnek, illetve cukortartalma bőnek ígérkezik. *Takarmányrépa.* Fejlődése a cukorrépánál ném leg kedvezőtlenebb, levelei inkább elfonnyadtak és az ujabban előfordult esőzések hatása alatt nem indult oly kedvező fejlődésnek, mint a cukorrépa.

Mesterséges takarmány. Az ujabban előfordult esőzések a takarmányok fejlődésére általában kedvező hatással voltak és amennyire még lehetett javították állapotukat. Az augusztus második felében előfordult esőzések a kedvezőtlen helyzetet némileg javították. Erdélyben pedig egész kivételes volt az idő-

járás, a bőséges esők nyomán a takarmányok is gazdagon termettek.

Rét. A tulnyomólag a kielégítő anyaszénatermással szemben a sarju országsszerte gyenge termést nem sok helyen ad. Mélyebben fekvő és vizenyösebb réteken a sarju is meglehetősen volt. Az augusztus második felében előfordult esőzések a rétek fűnövést is előmozdították, az így kizöldült fű azonban már inkább csak legeltetésre lesz alkalmas. Erdélyben a sarju igen kedvezően mutatkozott.

Legelő. Erdélyben a legelők még zöldek, az ország többi vidékein azonban elszáradtak, s az utóbbi esőzések következtében sem indult meg a fűnövés oly mértékben, hogy a jószágoknak kielégítő táplálékot adhatnának.

Szőlő. A kerületi szőlészeti és borászati felügyelőktől beérkezett jelentések szerint:

Szilágyosmlyói kerület (Szilágy vármegye) (Kedvező időjárásban és állati, valamint növényi kártevők hiányában bő termés várható. Uj bor ára 40—50 korona. Ó bor ára 50—60 korona hektóliterenkint.

Ménési kerület (Arad vármegye). A köves, száraz talajban esőhiány miatt a fűt már lesült. Jégverés is okozott helyenkint kárt. Magyarád vidékén közepesen aluli termés várható. Uj bor ára 45—48 korona, vörös 75—90 korona. Óbor ára fehér 50—60 korona, vörös 80—100 korona hektóliterenkint.

Dicsőszenmártoni kerület (Kis-Küküllő és Nagy-Küküllő vármegye). A szőlő fejlődése jó. Helyenkint kisebb jégverés is volt. Jó közepes termésre van kilátás. A bor ára drágul 50—60—70., sőt 80 koronával is hl.-kint.

Marosvásárhelyi kerület (Torda-Aranyos, Maros Torda, Kolozs, Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód vármegye). A szőlő fejlődése teljesen kielégítő. Csapadék elégséges. Közepes termés várható.

Gyümölcs. A szárazság következtében beállott hullás és fergesedés a gyümölcs terméskilátásait ismét apasztotta. Legjobban áll az egész országban a dió; amely csaknem mindenütt kielégítő, néhol pedig bő termést ígér. Az alma és körte terméskilátásai országos átlagban közepesek. A szilva már csak helyenkint kielégítő több helyen gyenge.

IRODALMI SZEMLE.

A sertéstenyésztés alapvonalai. Irta: *Monostori Károly* A szerző ezen munkája most érte el a harmadik kiadását, mely 120 oldal terjedelemben tárgyalja a sertéstenyésztést. A könyv öt fejezetből áll. Az első fejezet a fajta ismétel; a második a tenyésztéssel; harmadik a takarmányozás- és gondozással; negyedik a hizlalás és értékesítéssel foglalkozik, míg az ötödik fejezet az egészségügyi tudnivalókat foglalja magában. A 38 ábrával diszitett, kisgazdák részére irt munka ifj Nagel Ottó kiadása, (Bpest. Muzeum Körut 2.) Kapható ugyanott 250 K.-ért. T. B.

A m. kir. középponti statisztikai hivatal munkássága 1871—1911. A m. kir. középponti statisztikai hivatal szerkesztésében és kiadásában megjelent *A m. kir. központi statisztikai hivatal munkássága 1871 1911.* című munka. A terjedelmes munka abból az alkalomból készült, hogy a m. kir. központi statisztikai hivatal ez év április 17.-én főnállásának negyvenedik évfordulójához ért el. Ezt az évfordulót a hivatal szűkebbkörű jubiláris ünnepel

akarta megülni, ez ünnepet azonban Hieronymi Károly kereskedelmügyi miniszter betegsége miatt egyideig halasztani volt kénytelen, később pedig a miniszter halála következtében az ünnep tervéről teljesen le is tett, s megelégedett a most megjelent mű kiadásával.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Erdőőri és vadőri szakvizsgák. Az erdőőri és vadőri szakvizsgák Erdélyben folyó évi október hó 16.-án és az erre következő napokon Kolozsvárt, Brassóban, Nagyszebenben, a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartani. Felhivatnak mindazok, akik az erdőőri vagy vadőri vizsgát letenni óhajtják, hogy az erre vonatkozó engedélyért a szükséges kellékek birását igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat *folyó évi szeptember hó 30.-ig* ahhoz a kir. erdőfelügyelőséghez nyujtsák be, amelynek székhelyén vizsgát tenni kívánnak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— A kolozsvári gazdasági akadémiába az 1911—12-iki tanévre a beiratások október 1 - 8-ig tartanak. Október 8.-án tul egész 15.-ig csakis a tanári testülethez címzett írásbeli kérvény alapján történhetik felvétel, azontul november 1.-ig a földmivelésügyi miniszter engedélyezi a felvételt. A beiratás személyesen történik, akadály esetén azonban, az okmányok és díjak beküldése mellett a határidőn belül írásban is lehet jelentkezni. A konviktsi elhelyezésre szeptember hónap folyamán írásban lehet az igazgatósnál jelentkezni. A beiratáskor fizetendő díjak: Beiratási díj 10 kor. Tandij I. félévre 40 kor: Biztosítási díj 20 kor. Segélyeleti díj 8 kor. Olvasóköri díj 8 kor. Vegyműhelyi díj (I. évesek) 10 korona. Továbbá leckeönyv, felvétel, igazolvány és bélyegdíj 1 kor. 20 fillér. Rendkívüli hallgatók tantárgyanként 8—8 korona látogatási díjat fizetnek. A konviktsi ellátási díja 44 korona, ezenkívül félénként 25 korona (ösztöndíjasoknak 20 korona) butorhasználati díj.

— Vége az alkudozásoknak. Már unalmasá kezdett válni a sok meddő tárgyalás az argentinai hus ügyében. Egyesületünk még a múlt ősszel terjedelmes felterjesztésben tiltakozott a husbehozatal ellen, s végre hosszszas huza-vona után sikerült is a gazdák álláspontját érvényre juttatni. Helytelenítettük a rekompenciák nyujtását is és igen örülünk, hogy Ausztria azokat nem fogadta el, s így a tárgyalásoknak — szeretnők remélni, hogy — örökre vége szakadt.

— Mezőgazdasági és ipari kiállítás Lugoson. A Krassószörénymegyei Gazdasági Egyesület jubiláris kiállításának előkészítő munkáját befejezték. Augusztus 30.-án zárták le a jelentéseket, melyek már eddig is oly szép számmal érkeztek, hogy a csarnokok szaporításáról kell a rendezőségnek gondoskodnia. Képviselve van a kiállitáson a mezőgazdaság és állattenyésztés, valamint az ipar minden ága Különösen érdekesnek ígérkezik Stojanovits György báró uradalmának gyapottermelő csoportja, mert ezuttal először mutatják be nyilvánosan a magyar gyapottermelést. Az állattenyésztő csoportban nagy érdeklődésre számíthatnak az Eckstein-uradalom berni szarvasmarhái és

Őszi borsó és szöszös bükkönyt a legjutányosabb árban szállithatunk. Termények legelőnyösebb értékesítése.
SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE, MAROSVÁSÁRHELY.

belga lovai, valamint a Mocsonyi-uradalom híres négyesfogatai. Ugyanez uradalom vadaskertje fácán- és dämvasoportot is állít ki. Issekutz Aurél alispán rendelkezése felhajtja a legjobb száz darab községi bikát, melyek nagy részben a vármegyei kisgazdák kezéből kerültek ki. A szabadalmazott osztrák és magyar államasuttársaság oravicai uradalma, a karánsebesi vagyonszövetség és a lugosi erdőgazdagság külön csarnokban állítja ki produktumait. A kiállítás területére, mely gyönyörű parkban fekszik, automobilon és autobuszok fogják a közönséget kiszállítani, de emellett gondoskodott a rendezőség arról is, hogy a kiállításra és a vele kapcsolatos gyűlésekre kedvezményes vasuti jeggyel utazhassék a közönség. Nagy forgalomnak örvend a kiállítási sorsjegy, amelynek legnagyobb része már elkelt. Bővebb felvilágosításokat Póka József gazdasági egyesületi titkár ad a hozzáférőknek.

— Országos tenyészbarmifvásár Aradon.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület ez év őszén a szokásos országos tenyészbarmifvásárt ismét megtartja, melyre vonatkozó előkészületi munkák már folyamatban vannak s a részvételre való felhívások s bejelentő iver szeptember elején bocsájtának ki.

— **Főúri lóvásárlás Zabolán.** A minap jelentettük, hogy a német császár részére Mikes Ármán gróf zabolai ménésből vásároltak lovakat. Most a kumberlandi herceg istálló mestere és Kinszki gróf, a király és trónörökös istálló mestere jelentették be érkezésüket Zabolán lóvásárlás céljából.

— **A székelyvölgyi gazdák szövetségének** alapszabályait a földművelésügyi miniszter 86211/911 sz. a. jóváhagyta, illetve bemutatási záradékkal ellátta.

— **Földgázforrások Háromszék megyében.** Sepsiszentgyörgyről írják, hogy Bányai János polgári iskolai tanár Előpatak környékén tett geológiai munkálatai közben. Hévíg és Árapatak között, valamint a torjai „Büdös“-barlang környékén földgáznyomokat talált. A legdusabb kiteréseket azonban Sósmezőn találta, ahol különben Lóczy Lajos, a Földtani Intézet igazgatója már korábban is észlelte a földgáz kiterését. Bányai tanár értesítette felfedezéséről Lóczy Lajost, aki szeptemberben Háromszék megyébe rándul és alapos kutatást végez a nevezett helyeken.

— **Gazdaggyűlés Lugason.** A Krassószörényvármegyei Gazdasági Egyesület a Magyar Gazdaszövetség közreműködésével szeptember 25.-én gazdaggyűlést rendez, melynek programján Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség igazgatójának előadása »Parcellázás és altruizmus« és Meskó Pál titkár előadása »A gazdasági megerősödés útjairól« szerepel. A délvideki gazdák ezrei készülnek a gyűlésre, melynek nagyszabású sikerét előmozdítja az ugyanakkor Lugoson rendezendő gazdasági kiállítás is.

— **A gazdák Szatmáron.** A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület a Magyar Gazdaszövetség közreműködésével szeptember 28.-án Szatmáron gazdaggyűlést rendez, melyen az ország gazdaközönsége tömegesen készül megjelenni. A gyűlés programját már megállapították. *Majláth* József gróf *Város és falu* címen fog előadást tartani, *Mezőssy* Béla országgyűlési képviselő *A gazdák érdeke és a parlament* és *Meskó Pál Földbérlet szövetkezetek szervezése* címen tartanak előadást. A gyűlésen a tisztántuli megyék gazdaköri és szövetkezeti mind részt vesznek.

— **A mezőgazdasági vámvédelemért.** A Magyar Gazdaszövetség és a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület által szeptember 28.-án Szatmáron rendezendő gazdaggyűlés előkészületei mind nagyobb arányokat öltenek. A gazdák ezrei fognak ismét megmozdulni annál is inkább, mert a gyűlés kiváló alkalmul szolgál, hogy a magyar mezőgazdasági vámvédelem ellen irányuló törekvéseit kellő visszautasításban részesítse. A szomszédos vármegyék falvaiból csoportos kirándulásokhoz szervezkednek a kis-

gazdák. A gyűlés résztvevői kedvezményes vasuti utazásban részesülnek.

— **A sörárpa tőzsdei jegyzése.** A sörárpa és takarmányárpa értékben jelentékenyen különbözik egymástól, a sörárpanál más tulajdonságokra fektetjük a súlyt, viszont a takarmányárpanál is másra, miután mindkét árpaféle más célokat szolgál. Ennek dacára is azonban a tőzsdei árjegyzésben csupán a takarmányárpa szerepel, úgy hogy a gazdaközönség a sörárpa áralakulása tekintetében teljesen tájékozatlan, aminek következménye, hogy legtöbbször nem tudja a termesző, mit ér a termesző sörárpa és vagy tulmagasra becsüli annak értékét, mely azzal a hátránnyal jár, hogy később alig tudja értékesíteni, vagy pedig alacsony áron engedi át, amikor természetesen veszteséget szenved. Pedig nem lenne annak semmi akadály, hogy a tőzsdén a sörárpa ára jegyeztessék, annál is inkább, mert tényleg eladásra is kerül a tőzsdén sörárpa, nemcsak takarmányárpa. A sörárpa áralakulásában uralkodó jelenlegi homályos helyzetet csak némileg világítják meg a most megtartott miskolci országos sörárpavásár és a múlt héten lefolyt soproni sörárpabemutató, amennyiben az ott elért eladási árak hozzávetőleg tájékoztathatnak a sörárpapiac helyzetéről. Sopronban 18—19 korona közt mozgott az eladási ár, Miskolcon 16—17.60 korona között, de ez utóbbi helyen többet is lehetett volna kapni, tekintve a soproni árpanál elért árakat. Berlinben a lengyel származású sörárpaért 23.24—25.72 koronát, a sziléziaiért 24.19—25.96 koronát, az osztrák származásúért (ideértik a magyart is) 26.31—28.32 koronát fizettek. E jegyzésekből hozzávetőleg tájékozódhatni a sörárpa értékéről, bár a sörárpa tőzsdei jegyzését ily módon nem lehet pótolni.

— **Kövés a takarmány.** A földművelésügyi miniszternek legutóbb kiadott termés jelentése szerint, az országban a lóhere és lucerna termése fokként rosszabbodott. Az első kaszálás u. i. a legtöbb helyen jó termést adott, a második már kevésbé volt jó, sőt a harmadik jelentékenyen gyengébb volt a másodiknál is. A nagy szárazság miatt sok helyen harmadszor nem is lehetett kaszálni. Erdélyben a mesterséges takarmányfélék termelése kedvezőbb eredménnyel fog zárulni mint az ország egyéb részein, mert eső volt elég, sőt éppen az esős idő miatt néhol nem is lehetett jó minőségben tető alá hozni. Míg az ország más vidékein a csalamádé kisült, a mohar meg egyéb takarmányneműk is a szárazság folytán gyenge termést adtak, Erdélyben ezek is elég jól sikerültek. Egyesületünkhöz már is jöttek megkérések az Alföldről jó minőségű széna iránt. A beálló takarmány hiányon még enyhíteni lehet a szeptember közepéig vethető késői zöldtakarmányok termelésével, melynek pld. a fehér mustár, köles, csibehur, borsos árpa stb. Ez a négy érdemel leginkább említést, beválna esetleg még az u. n. keszthelyi keverék is, mely kat. holdanként 10 kg. káposzta repceből és 50 kg. rozsból áll, de ez jobb időjárást és talajt kíván. Ha tagjainknak volna 15—20 waggon eladó jó minőségű réti szénájuk, úgy kérjük azt az árak megjelölésével titkári hivatalunkba bejelenteni. (Kolosvárt, Attila-u. 10.)

— **Méhészeti tanfolyam.** A gödöllői állami méhészeti gazdaságban folyó évi október 15.-én kezdődő kétéves méhész munkás tanfolyamra pályázatot hirdet a földművelésügyi minisztérium oly egyének számára, kik 16. évüket betöltötték, de a 35-öt túl nem lépték. Az egykoronás bélyeggel ellátott kérvényt a földművelésügyi miniszterhez szeptember végéig lehet benyújtani s mellékelni kell a keresztlevelet, elemi iskolai bizonyítványt igazolni kell, hogy a folyamodó valamely mező-, őrt-, szőlő- vagy erdőgazdaságban egy évet gyakorlatilag eltöltött, községi erkölcsi bizonyítványt, kiskorúaknak szülői beleegyezést kell folmutatni; szükséges távabb orvosi bizonyítvány és k hadköteleseknek igazolniok kell azt, hogy a katonai szol-

gálatuk ideje nem esik össze a tanfolyammal. A felvett hallgatók ingyen lakást és ellátást, orvosi kezelést és tankönyveket kapnak, melyek értékét — ha a tanuló évközben saját akaratából távozik — meg kell téríteni. Minden növendék 60 K. ruhapénzt is kap, illetve ennek megfelelő ruházatot.

— Tenyészállatdíjazás Magyarországon.

Az E. G. E. kolozsmegyei szakosztálya a földművelésügyi miniszter anyagi támogatásával aug. hó 27.-én Magyarországot községben szép sikerrel tartotta meg a járási állatdíjazást. A mocsai járásnak majdnem mindenik községéből összesen 180 drb tenyészállat hajtattott fel a díjazásra, mely d. e. 9 óraker vette kezdetét. A bírálóbizottságban Gaál Gyula elnöke alatt részt vettek Szász István gazd. felügyelő, br. Huszár Pál s. felügyelő, Gaál Jenő főszolgabíró, Nagy Elek, Deák Ferenc, Enges Lajos, Antónia Mihály biz. tagok. Kiosztásra került a földművelésügyi miniszter 400 K díja és a jelenvolt földbirtokosok által adományozott 100 K, összesen 500 K jutalomdíj, mely a legkiválóbb tenyészállatok tulajdonosai közt a következőkben osztottott fel: a) *teheneknél* I. díjat (50 K) nyert: Palagyi Gergely, Magyarországot; II. díjat (40 K) Horváth Gyula, Keszű; III. díjat Dombi János, Magyarországot és Moldován Demeter, Ambur, 30—30 K; IV. díjat: Tóbiás János Keszű, Horváth Ferenc Keszű, Krisán Elek Tóthháza, Orbán Márton Vajdakamarás és Pap Dániel Mezőgyéres 20—20 K; V. díjat: Ruz Vaszi Pete, Punkár László Berkenyes, Román János Aranykut, Kádár János Magyarországot, Sebestyén Péter Gyulatelke, Buksa János Magyarpalatka és Soós Márton Magyarországot 10—10 K. b) *üszöknél* I. díjat nyert: Gurzó Vaszi Ombuz, 50 K; II. díjat: Sándorházy János Magyarországot, 40 K; III. díjat: Kenderesi János Keszű, 30 K; IV. díjat: Horváth József Keszű és Moga Tivadar Magyarfráta, 20—20 koronát. c) *Borjúknál* I. díjat: Tóth Sándor Magyarországot és Krisán Tódorné Magyarországot, 10—10 K. Ezen szépen sikerült állatdíjazás is azt bizonyítja, hogy annak fenntartása és évenkénti ismétlése egyik határozott tényezője lesz az állattenyésztés fejlesztésének, mert dacára a mezősegi nehéz legelő viszonyoknak, s ebből kifolyólag az állattartás útjába gördülő akadályoknak, a népet jelentékenyen serkenti, hogy mindig jobb és jobb állatokat tartson, s azokat kellőleg gondozza és takarmányozza. Végül nem hagyhatjuk megemlítés nélkül azt az erkölcsi hatást sem, melyet a felsőbbseg segítsége és a vidéki birtokosok személyes részvétele gyakorol ilyen alkalommal a földművelő népre.

— **Állatdíjazás Középlakon.** Az E. G. E. kolozsmegyei szakosztálya szeptember hó 10.-én a hidalmási járásban járási állatdíjazást rendez. A bírálóbizottság elnöke Sombory Lajos, tagjai pedig: Hatfaludy Mór, Hatfaludi Ferenc, Császár Gábor, Sykó Kanuth, Jóna Samu, Geley Imre, Vásárhelyi Géza, Szász István m. kir. jószágfelügyelő.

— Borforgalmunk az év első felében.

A m. kir. központi statisztikai hivatal legújabb jelentése szerint borforgalmunk az év első felében a következő volt: *Behozatal:* bor hordóban 86,177 hl. 2,598,237 korona értékben (ebből Ausztriából 85,121 hl. 2,553,630 K értékben), bor palackban 1635 hl. 219,090 K értékben (ebből ausztriából 1389 hl. 173,625 K értékben). Tavaly volt a behozatalunk ugyanabban az időszakban bor hordóban 129,831 hl., bor palackban 1358 hl. *Kivitel:* bor hordóban 379,683 hl. 13,714,150 K értékben (ebből Ausztriába 359,325 hl. 12,576,375 K értékben), bor palackban 3429 hl. 380,619 K értékben (ebből Ausztriába 1784 hl. 306,240 K értékben). Tavalyi kivitelünk kitett bor hordóban 402,069 hl.-t, bor palackban 3385 hl.-t.

— **Értesítés.** A cs. és kir. 12. hadtest hadbiztosságánál Nagyszébenben valamint a brassói, gyulafehérvári és kolozsvári katonai élmező (fiók) raktároknál, 1911. szeptember hó 7., 11., 14.; és 15.-én megtartandó a széna,

szalma és tüzelő anyagok biztosítására vonatkozó tárgyalásokra a pályázók figyelme felhívatik.

Az erre vonatkozó értesítést lásd a hirdetési rovatunkba.

— **Argentinal élőállat- és huskivitel.** Az argentinai husháboru alkalmából mindenestre érdekes a *buénosz-ájeszi* amerikai konzul statisztikai összeállítása Argentina állat- és huskiviteléről. A marhahusra nézve Argentina mint exportáló állam a világkereskedésben első helyen áll, a birkahusra nézve a második helyen. A legutóbbi tizenöt esztendő kivitelét mutatja a következő statisztikai táblázat:

	Élőállat		Fagyasztott hus	
	szarvasmarha darab	juh	birka	szarvasmarha negyed
1896	382.539	512.016	1.992.304	37.420
1897	238.121	504.128	2.155.169	53.984
1898	359.296	577.813	2.542.529	71.463
1899	312.150	543.548	2.485.949	113.984
1900	150.550	198.102	2.385.482	266.283
1901	119.189	25.746	2.755.788	504.291
1902	118.303	122.501	3.423.285	830.213
1903	181.860	167.747	3.427.783	1.019.885
1904	129.275	28.137	3.679.587	1.215.372
1905	262.681	120.166	3.346.720	1.935.940
1906	71.106	102.916	2.785.908	2.000.108
1907	74.841	110.567	2.802.014	1.776.527
1908	60.916	103.792	3.297.667	2.295.733
1909	132.450	88.636	2.868.399	2.587.211
1910	80.733	77.180	2.843.676	2.899.622

— **Az állati betegségek országos összegzése, aug. 27.-ről.**

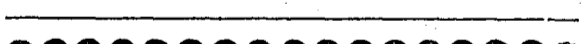
A betegség neve	Összesen		A mult heti állapothoz képest			
	közösség	udvar	több		kevesebb	
			közösség	udvar	közösség	udvar
Lépfene	342	363	—	—	6	3
Veszétség	259	265	—	—	1	—
Takonykór	51	56	—	—	4	2
Ragadós száj- és körömfájás	3070	20950	—	—	240	1791
Juhhimlő	53	84	—	—	—	—
Ivarszervi hólyagos kiütés	22	56	—	—	3	7
Rühkór	117	281	—	—	7	8
Bivalyvész	11	11	—	—	2	2
Sertésorbánc	359	691	—	—	25	89
Sertésvész	1061	3804	9	74	—	—

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

Botfalusi cukorgyártól szerzett, későn is vethető, bőtermő

petkusirozs

vetőmag utáni termésből eladó, míg a készlet tart, mm.-ként 24 korona, zsákkal együtt. — Megrendelhető: László Lászlónál Nagyiklód, vagy Hitelbank Áruraktáránál Kolozsvárt. 2620

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA
és a nagyobb városokban fekvő.

HÁZAKRA
15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad
TAKARÉK-BETÉTEKET
és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Gazdatiszti állást keres, 40 éves, ref. valásu 19 évi gyakorlattal kitünő bizonyítványokkal, gazdatiszti vizsgát jó sikerrel tett gazdatiszti. Ki a gazdaság minden ágában, cukorrépa termelésben, repce, termelésben, valamint az állattenyésztés és hizlalásban teljesen jártas. — Jelenleg egy 1800 holdas gazdaságban, hol 160 hold cukorrépa termelés van évenként, felmondatlan állásban működik. Mefeled állást elfogadna folyó évi November 1.-től, avagy 1912. évi Április hó 1.-től, kis gyerekei neveltetése végett szerényebb igényekkel is. — Esetleg egy kisebb birtokot fixad-minisztrációra is elvállal.

2624 *Cím a kiadóhivatalban.*

Szöszös bükköny magot (Vicia villosa) veszek minden mennyiségben: minitázott ajánlatok:

Wladisawljewitsch Tima
magnagykereskedése.
Belgrád

címe küldendők.

Híros szerb konyhakerti magvak, Európa-szerte ismert szerb és bolgár konyhakertészek termékei legolcsóbban, direkt forrásból szerezhetők be:

Wladisawljewitsch Tima
magnagykereskedése
2628 **Belgrád.**

Nagybani árjegyzéket, konyhakerti, gazdasági magvakról, virághagymákról és rózsákról 5 filléres levelező-lapon kérjen.

ADRIAI

BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT
alapított 1838-ik évben.

Vagyonsbiztonsági tőkéje 150 millió korona.

E társulat, mely 70 éves fennállása óta 550 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség
Kolozsvárt:
SZEKULA ÁKOS
vezérfelügyelő 2019

MIKROSOL

Házigomba-ellen
a legolcsóbb
EPÜLET-ÉS ACSFAK
Egyedüli gyártói
LUTZ EDE ÉS TÁRSA
BUDAPEST VII. ÖRNAGY U. 4.

Hatása biztos!
Páratlan
a maga nemében!

Ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa

festékgyárak 2585 IV.
BUDAPEST, VII., Örnagy-utca 4.

A méltóságos gróf Béli Kálmán ur dicsőszentmártoni gazdaságában egy erélyes, józan és szorgalmas ispán, esetleg segédtsízt kerestetik.

Előnyben részesül egy a gazdaságban már jártas és nős egyén, aki földműves iskolát végzett. A fizetés megegyezés szerint állapittatik meg.

2621 **Az intézőség.**

A MAC LAREN-féle magajáró gőzeke

magyarországi vezérképviselése: **Fleischl Samu** cégnél, Budapest, V., Szabadság-tér 16.

Mezőhegyesi nemzetközi ekeversenyen **ELSŐ DIJ** (állami nagy aranyérem)!
Aranyérem az ujezealandi nemzetközi kiállításon!
A magyar talajviszonyokhoz alkalmazottan tökéletesíthető!

Legnagyobb teljesítőképesség, legkisebb összköltséggel!
(Holdankint 5-20—7-65 kor.) Egyszerű kezelés, elsőrendű anyag, szolid munka!

Átlagos teljesítőképesség eddigi tapasztalatok szerint napi 20-30 hold, szénfogyasztás 50-70 kg. holdanként.

Számos kül- és belföldi elismerő nyilatkozat!

Nagyszámu vevők névsora az ország minden vidékéről megtudakolható a fenti vezérképviselőtől.

Kerületi képviselők: Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete Nagyvárad, Dunántúli agrár-bank és tárházai r.-t. Kaposvár, Ehler Antal és Fia Győr, Engl Adolf Gyöngyös, Általános Forgalmi Bank Debrecen, Kovács Soma és Társa Arad, Lederer Leó Zombor, Mayer Lajos Delta, Singer Zsigmond Nyitra, Weinberger Ferenc Nagykároly.

Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt fenti vezérképviselőt.

1368. számhoz.

Ertesítés.

A széna, szalma és tűzifa bérleti szállítására vonatkozólag a következő állomásokban.

Nagyszeben	beszállított katonaság részére 1911. október hó 1-től 1912. október hó 31-ig. Az ajánlati tárgyalások	a cs. és kir. 12 hadtest had- biztosságánál	Nagyszeben	1911. szeptember hó	11.	
Fogaras		a cs. és kir. katonai élelmező fiókrak- tárnál	Brassó			7.
Orlát						
Székelyudvarhely						
Brassó		a cs. és kir. élelmező raktárnál	Gyulafehérvár			14.
Höltővény						
Feketehalom						
Keresztényfalva		Kolozsvár	15.			
Vidombák						
Rozsnyó						
Szászváros		Kolozsvár	15.			
Erzsébetváros						
Szászsebes						
Abrudbánya		Kolozsvár	15.			
Kolozsvár						
Marosvásárhely (sátortáborral)						
Beszterce	Kolozsvár	15.				

megtartatnak.

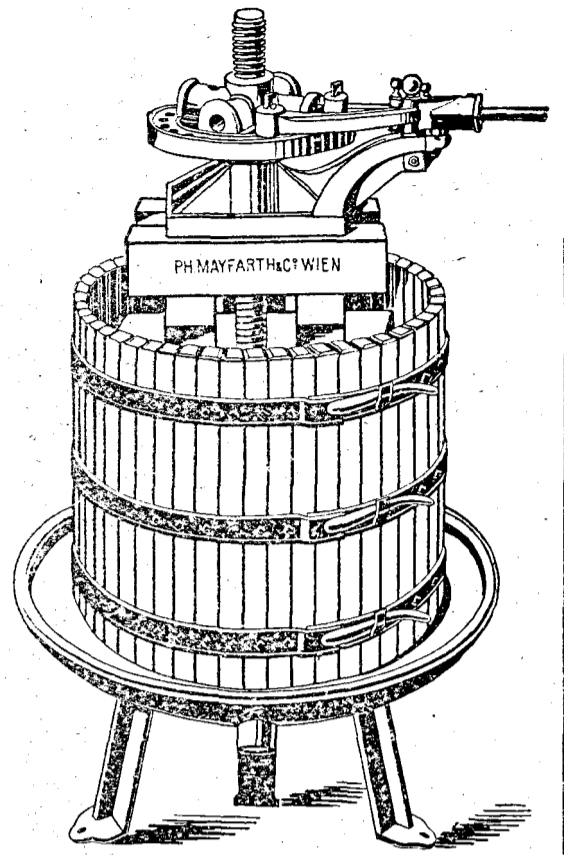
Marosvásárhely állomás részére ezenkívül még köszén is biztosítottik.

A tárgyalásokra érvényes feltételek a cs. és kir. kat. élelmező raktároknál Nagyszeben, Gyulafehérvárt, Kolozsvárt és a fiók raktárnál Brassóban betekinthező hirdetményekben és feltételi füzetekben, mely utóbbiak ingyen kaphatók, foglaltatnak.

Nagyszeben, 1911. évi augusztus hó 24-én.

2629

A cs. és kir. 12. hadtest hadbiztossága.

Legmodernebbül berendezett gyári intézetünk
40 év óta áll a legelső helyen

az összes présgyárak között és
a legjobb hírnévnek örvend.

Kérjen különleges képes árjegyzéket (309. sz.) a bor- és gyümölcsprésekről, teljes szüretelési berendezésekről, u. m. víznyomású prés, gyümölcs- és szőlőmalmok, szőlőzúzók és bogozók stb.

Több mint 680 éremmel és első díjjal kitüntetve.

PH. MAYFARTH & CO.

Wien, II. Taborstrasse 71.

1500 munkás és tisztviselő.

Képviselek kerestetnek. 2619

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

Kisbirtokosok jelzálogosztálya kölcsönöket nyújt kisbirtokosoknak betáblázás mellett a mindenkor pénzügyi viszonyokhoz mért legelőnyösebb kamatozás mellett.

Már meglévő magas kamatlábu kölcsönöket olcsóbb kamatlábu kölcsönre konvertál.

Jelzálogosztálya törlesztéses kölcsönöket nyújt nagyobb földbirtokokra 10-50 évig terjedő időtartamra a kamatot is magában foglaló előnyös anuitás mellett.

Megkeresésekre rövid idő alatt felvilágosítással szolgál

2017

Az igazgatóság.

Ózsi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi Stern-Marke védjegyü.

Thomassalak a legjobb és legolcsóbb foszforsav műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár

valódi, ha zsákban eredeti van rajta.

2617

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk.

Minden zsák tartalomjellel van ellátva.

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriket Berlin, vezérképviseletje.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 49. SZÁM.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat!

A legjobb sorsjegy a magyar jelzáloghitelbank KONVERZIONALIS SORSJEGY,

MERT e sorsjegyek mindegyikét kihúzzák,
MERT e sorsjegyek akkor is tovább játszanak, ha azokra már egy vagy több nyeremény esett,
MERT e sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióként is lehetők bárhol,
MERT az összes létező sorsjegyek közül a legjobb játéktérnek van és
MERT legnagyobb főnyereménye 2004

EGY MILLIÓ KORONA.

Húzások: minden év február 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:

egy darab 10 havi részletre havi 16— korona
• • • • • 11 • • • • • 15— •
• • • • • 15 • • • • • 11— •
• • • • • 17 • • • • • 10— •
• • • • • 19 • • • • • 9— •
• • • • • 23 • • • • • 7.50 •
• • • • • 25 • • • • • 7— •
• • • • • 30 • • • • • 6— •

Vagy letétre 30— K foglaltól lefizetése után legolcsóbb kamata. A nyeremények azonnal a vevőt illetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.-nál
Mátyás király-tér 7. szám alatt.

Uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kévekötel, amerikai manillazsineg kölcsön és eladás kartellen kívül.

2578

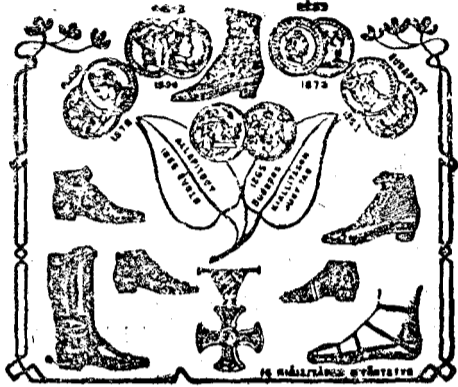
NAGEL ADOLF BUDAPEST, V., Arany János-u. 10. Táviratcim Nagela. :: Telefon 35 -92.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

ELADÓ

özv. báró Bornemisza Andrásné szül. gróf Teleki Polixena ömél.

komlód-oroszfái gazdaságában:

1 darab ardeni keresztezésű ritkaság fekete mén, 4-dik éves, 164 cm. magas, hátán és hámba betanítva.

1 darab nori keresztezésű fakó deres, erős, 4 éves, 164 cm. magas, herélt ló, hátán és hámba betanítva.

Négy darab erdélyi gyergyóbékási faj, igen erős és jó kötésű, jó vérű győzős középnyag, 153-156 cm. magasság közötti 3 1/2 éves setét pej kanca, nyers méneses csikó.

Egy darab nori keresztezésű piros kanca 2 1/2 éves.

Egy darab ardeni keresztezésű szürke kanca 1 1/2 éves.

Mindkettő erős fejlődésű.

Négy darab 3 1/2 éves különböző színű herélt méneses csikó 158-160 cm. magas.

10 darab erdélyi magyar faj 2 1/2 éves jól fejlett erős apaállat, legelőn nevelve.

Ugyanezen gazdaság keres egy gőzekét, 300 hold tarló szántásra.

Felvétetik egy szorgalmas, megbízható fiatalember, ki katonakötelezettségének eleget tett, a román nyelvet bírja, szerény igényű, józan életű és a munkák vezetésében kellőleg alkalmazható, némi gyakorlattal bír.

Tudakozódásokra mindenben bővebb felvilágosításokkal szolgál

ENGI ELEK tisztartó

Komlód.

2622

U. p. Nagynyulás.

Vasuti állomás: Mezőszentmihálytelke. (Kolozsmegye.)

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.

Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúzók.

2010

Lóhere

Lucerna és egyéb Heremagvakat, Fűmagvakat mindennemű

Gazdasági magvakat vásárol készpénzfizetés mellett és mintázott ajánlatot kér:

Faragó Béla,

csász. és kir. udvari szállító Magyar Magpergető gyára, Erdészeti csemete telepek Zalaegerszeg.

2625

Orpington fajtyukok.

A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott

Orpington-törzstyukok eladók.

Erzsébet-út 13. szám.